

MOCIÓ PER A L'ESTUDI DE LA MUNICIPALITZACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS EXTERNALITZATS DE L'AJUNTAMENT DE CALAFELL

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Des de la reinstauració dels ajuntaments catalans, sota administració espanyola, la lògica empresarial de la gestió de les polítiques públiques –amb la Nova Gestió Pública com a ideologia dominant i paradigmàtica– ha generat una progressiva externalització dels serveis que presten les administracions públiques.

Des del grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular hem manifestat en reiterades ocasions la necessitat de municipalitzar tots aquells serveis que presta l'Ajuntament a la vila. Aquest posicionament parteix de l'assumpció que els serveis públics destinats a cobrir necessitats bàsiques de la ciutadania no han de ser un negoci. Amb les municipalitzacions es pot aconseguir gestionar un servei de manera més econòmica, eficient, transparent, compartida i participada pels veïns i veïnes.

El consistori ha de ser qui directament gestioni i controli serveis públics com la recollida de la brossa, el subministrament d'aigua, la neteja de la vila, les escoles bressol, la neteja de les dependències municipals així com tots aquells serveis que no es corresponen a actuacions puntuals, sinó a serveis bàsics del municipi que s'han de prestar obligatòriament pel seu bon funcionament. Només s'haurien de poder externalitzar determinats serveis a organitzacions amb finalitats socials.

La qualitat dels serveis que presta l'administració té a veure amb la responsabilitat, la transparència i el compromís en la seva gestió pública, així com en la garantia de la seva regularitat i continuïtat. Per això creiem necessari mantenir els serveis bàsics en mans públiques, com a garantia que els criteris sota els quals es gestionaran seran els d'igualtat, universalitat en l'accés, vocació de servei a la ciutadania i no criteris merament mercantilistes o economicistes.

És imprescindible estudiar la viabilitat de municipalitzar la gestió d'alguns dels actuals serveis concessionats per tal de garantir-ne el bon funcionament d'acord amb les característiques especials d'inversions, especialitats laborals o altres pròpies del servei. La gestió directa per part de l'Ajuntament, ja sigui a través del propi ens local o mitjançant la creació de cooperatives locals, és bàsica per assegurar un servei adequat i garantir unes condicions laborals dignes pels seus treballadors i treballadores. En els darrers anys no només no s'ha fet res per municipalitzar tots aquests serveis, sinó que encara se n'han externalitzat de nous.

Per altra banda, des d'un punt de vista econòmic, encara que els processos d'adjudicació impliquin una justificació econòmica que els motivin, molts cops s'ha vist com des del propi punt de vista de l'economia marginal, l'externalització d'aquests serveis genera majors costos, com també una devaluació en la qualitat del servei.

Per posar-ne només un exemple, la prestació externa de serveis públics per part d'empreses privades comporta en molts casos un augment del 26% del seu cost, corresponent al 21% d'IVA (que no s'hauria d'abonar en cas de prestar-se directament des de l'administració) i al 5% mínim de benefici empresarial. Al capdavant, un 26% que no repercuteix en la qualitat dels serveis, com sí que hi podria repercutir en el cas que es gestionessin directament.

Cal constatar que la privatització de serveis públics sempre comporta per a l'empresa adjudicatària una expectativa de benefici, i per tant, l'obtenció d'un marge econòmic a partir de les aportacions econòmiques de la ciutadania. Això fa aconsellable que, en tot cas, s'analitzi des de l'Ajuntament la millor forma d'aconseguir que aquest marge de beneficis no sigui privatitzat. Es tracta d'obtenir així un rendiment públic basant-se en els marges econòmics, obtinguts en eludir la privatització del servei.

No hi ha arguments de pes a favor d'aquestes externalitzacions. Les economies d'escala o la suposada reducció de despeses derivades de la gestió, es veuen compensades amb escreix pels beneficis empresarials derivats de la pròpia prestació privada del servei. Aquests beneficis s'haurien de poder destinar a millorar les condicions laborals dels treballadors i treballadores en aquells casos en que fos necessari, així com a d'altres accions, polítiques i serveis destinades a pal·liar els efectes de la crisi que afecten greument la població de la nostra ciutat.

Així doncs, cal apostar per dedicar esforços dels serveis tècnics del consistori a analitzar l'actual funcionament de les empreses que presten serveis públics municipals, a fi i efecte de detectar aquells casos en què la prestació directa del servei per part de l'organisme públic esdevé més eficient i eficaç que no pas el manteniment de l'externalització en un tercer.

Per tot l'exposat, el Grup Municipal de la CUP proposa al Ple de l'Ajuntament de Calafell l'adopció dels següents

ACORDS

1. No prorrogar cap dels contractes de serveis externalitzats a no ser que hi hagi un acord específic del Ple municipal al respecte, autoritzant-ne la pròrroga.
2. Redactar un informe detallat dels contractes de concessió i externalització de serveis signats per l'Ajuntament de Calafell i ens privats que es trobin en vigor o que hagin finalitzat en els 5 anys anteriors. Aquest informe ha de contenir, com a mínim, i d'acord, entre d'altres, amb els paràmetres previstos en l'article 13 de la Llei de Transparència (Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern), pel que fa als contractes de gestió dels serveis públics, la següent informació:

- a. Termini del contracte.
- b. Condicions.
- c. Grau de compliment.
- d. Avaluació del servei prestat i beneficis per a l'administració i els usuaris.

3. Comissió d'Estudi

- a. Crear una Comissió d'Estudi formada per tècnics municipals i per representants nomenats pels Grups Municipals, que analitzarà la possibilitat de municipalitzar els serveis externalitzats, ja sigui directament des de l'Ajuntament, o bé a través d'altres figures empresarials públiques o cooperatives, quan la gestió municipal pugui reduir-ne el cost i millorar la qualitat del servei.
- b. S'elaborarà un estudi de cadascun dels serveis externalitzats que contindrà, com a mínim, la següent informació:
 - i. Costos del contracte externalitzat.
 - ii. Estudi comparatiu amb el que hagués costat la gestió pública.
 - iii. Avaluació dels beneficis socials de l'externalització.
 - iv. Comptabilització del benefici empresarial.
 - v. Valoració de la viabilitat tècnica, econòmica i jurídica de la seva municipalització.
- c. L'estudi es realitzarà en els següents supòsits:
 - i. Un any abans de la finalització del contracte en el cas de contractes plurianuals, o amb una antelació mínima de 4 mesos en el cas de contractes de menor duració.
 - ii. Quan, a pesar de no complir-se els supòsits anteriors, ho sol·liciti, com a mínim, una cinquena part dels i les regidors del Ple.
- d. Aquest estudi haurà d'estar acabat i a disposició dels grups municipals, com a mínim:
 - 3 mesos abans de la finalització del contracte en el cas dels contractes plurianuals.
 - 2 mesos abans de la finalització del contracte en el cas dels contractes de menor durada.
 - iii. 4 mesos després de la seva sol·licitud en el cas dels estudis sol·licitats a l'empara de l'article 3.c.ii.
- e. Els estudis en qüestió s'hauran de debatre, com a mínim, en comissió informativa, la qual concretarà una proposta per a ser discutida al Ple municipal.

- 4. Elaborar, en el termini de dos mesos, un calendari amb tots els terminis dels contractes existents i la planificació dels estudis a realitzar, atesos els punts 2 i 3.
- 5. L'Ajuntament es compromet que, abans de poder signar o prorrogar contractes de concessió, concert o conveni amb una empresa privada per a la gestió de serveis públics, sigui necessari

publicar preceptivament els objectius perseguits, el guany de l'externalització, la comparativa amb el cost que es derivaria de la gestió pública, i els indicadors corresponents.

Anualment es publicaran aquestes dades al Portal de la Transparència de l'Ajuntament de Calafell, juntament amb l'avaluació del compliment o no dels indicadors corresponents.

6. L'Ajuntament de Calafell manifesta que en cap cas es poden privatitzar els serveis públics bàsics i s'autoimposa l'obligació que en els supòsits d'externalització, concessió, concert o qualsevol altres instruments de traspàs de prestació dels serveis públics que garanteixen drets fonamentals a l'empresa privada, bé sigui en forma de celebració de nou contracte o de pròrroga d'un existent, es convocarà una consulta popular entre la població per referendar la decisió.

Aquesta consulta serà d'aplicació quan el contracte en qüestió representi, com a mínim, un 5% dels recursos ordinaris anuals de l'Ajuntament en el supòsit de contractes anuals, o un 8% en el cas de contractes plurianuals.

Aquesta consulta es desenvoluparà en el marc de la Llei 10/2014, del 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana.

Candidatura d'Unitat Popular de Calafell

Calafell, 1 de març de 2016